LHT
Posti Oy

Posti Green

Tue Suomen Kuurosokeat ry:n toimintaa

Voit tukea toimintaamme itsellesi sopivalla tavalla:

- tule mukaan vapaaehtoistoimintaan
- tee kertalahjoitus
- tee testamenttilahjoitus
- tee merkkipäivälahjoitus
- tee säännöllinen kuukausilahjoitus

Tili: FI56 5541 2820 0125 82, OKOYFIHH
Rahankeräyslupa: RA/2018/719, lupa on voimassa 01.01.2019-31.12.2021 koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Kysy lisätietoja Janikalta: janika.lanne@kuurosokeat.fi tai 040-6512511

Tuntosarvi

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti

11/2019

Älyvaatteet tiedonsaannin tueksi

Kansallinen kuurosokeusalan kirjasto avattiin

Sisältö

Pääkirjoitus....3
Kansallinen kuurosokeusalan kirjasto avattiin Tampereelle....4
Kysely kuljetuspalveluista....7
Postin kulussa viivästyksiä....7
Mullistavatko älyvaatteet tiedonsaannin?....8
Puhevammaisten tulkkauspalvelu....10
Kommunikaatio kiinnosti Apuvälinemessuilla....12
Tallilla harjoitellaan yhdessä toimimista....13
Nuorten tapahtumassa kohtaamisia, kokemuksia ja mysteeriohjelmaa....16
Ruotsin kuurosokeiden nuorten yhdistys 25 vuotta....18
Shakin harjoitusturnauksen tulokset....20
Tietovisa....20
Ilmoitukset....21
Tue toimintaamme....24

Etukansi: Suomen Kuurosokeat ry:n nuorisotoimikunnan edustajat, Mika Riikonen ja Aarne Pirkola Tukholmassa. Lisää s. 18. Kuva: Aarne Pirkolan kotialbumi.

Takakansi: Suomen Kuurosokeat ry Apuvälinemessuilla. Juttu s. 12. Kuva: Suomen Kuurosokeat ry:n kuva-arkisto.

Tuntosarvi
45. vuosikerta
ISSN 0358-2280

Julkaisija
Suomen Kuurosokeat ry

Taitto
Heidi Häyrynen

Päätoimittaja
Heidi Häyrynen
p. 040 753 2026
viestinta@kuurosokeat.fi

Viestinnän työryhmä 2019
Leila Rytimaa ja Sanna Paasonen.
Työntekijöiden edustajat
Heidi Häyrynen, Jaakko Evonen

Yhteinen sähköposti
viestintaryhma@kuurosokeat.fi

Hinta
Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ja asiakkaille ilmainen. 11 numeroa vuodessa printtilehtenä, pistekirjoituksella, Daisy-äänilehtenä, sähköisenä Luetus-ohjelmassa ja pdf-näköislehtenä verkossa.

Tilaukset ja osoitteenmuutokset
Suomen Kuurosokeat ry,
Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.
s-posti:osoitteenmuutos@kuurosokeat.fi

Toimiston aukioloaika
ma–pe klo 9.00–15.00

Painopaikka
Viestipaino Oy, Tampere

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivuilla www.kuurosokeat.fi.

Kuurosokeat mukana älyvaatekehittelyssä

Miltä tuntuisi, jos älypaita välittäisi tiedon haluamastasi reitistä kauppakeskuksessa suoraan ihollesi sen sijaan, että etsisit tietoa infotaulusta?

Kehittyvä älyvaateteknologia on tuomassa mahdollisuuksia tulevaisuudessa. Varsinkin kuurosokeat voivat hyötyä siitä laajasti esimerkiksi kommunikaatiossa, liikkumisessa ja tilaan orientaatiossa. Jo teknologian suunnitteluvaiheessa on tärkeää olla mukana, jotta tuotteet olisivat myös kuurosokeiden käytettävissä heidän omilla tiedonsaannin tavoillaan.

Älyvaatteet ja erilaiset kehon toimintaa mittaavat laitteet yleistyvät huimaa vauhtia ja ovat jo osa arkea. Älypuhelin ja aktiivisuusrannekkeet antavat tietoa askelmista ja sykkeestä. Erilaiset tekstiilit mittaavat kehon toimintoja, kuten biometrinen paita tarkkailee kalorien kulutusta. Terveydenhuollossa seurantarannekkeita käytetään muun muassa diabeteksen ja kivun hoidossa.

Kuulonäkövammaisen arkea helpottavat jo nyt erilaiset paikantamis- ja kuvailuohjelmat. Ne toimivat lähinnä puheella tai näön avulla. Kuurosokeat henkilöt voivat älyvaatteiden avulla koota tietoa muun muassa omasta terveydestään. Palautteita voi saada älyvaatteiden kautta näönvaraisesti, erilaisilla piippauksilla tai tuntoaistilla värinäpalautteena. Esimerkiksi väärästä asennosta voidaan ilmoittaa värähtelynä.

Myös ympäristötietoa voi antaa älyvaatteilla suoraan kuurosokean keholle. Viime vuonna alkoi SUITCEYES-tutkimusryhmän EU-projekti, jossa suunnitellaan kuurosokeille älyvaatteita. Tulevaisuuden älyvaatekehittely kuurosokeiden tarpeisiin mahdollistaa yhden väylän itsenäiseen toimintaan.

Hienoa, että EU-rahasto on valinnut kuurosokeiden kommunikaation älyvaateteknologian tutkimuskohteeksi. Tulevaisuudessa näistä älyvaatteista hyötyvät monet muutkin asiakasryhmät. Tuntuma on, että ne ovat meidän yhdistyksemme työntekijöidenkin tulevaisuutta jonain päivänä.

Riitta Lahtinen, KT, kommunikaatiopäällikkö, SUITCEYES-ohjausryhmän jäsen ja kouluttaja ■

Tampereen apulaispormestari Johanna Loukaskorpi (vasemmalla) ja hallituksen puheenjohtaja Tuula Hartikainen.

Kansallinen kuurosokeusalan kirjasto avattiin Tampereelle

Teksti ja kuvat: Jaakko Evonen

Lokakuisena iltapäivänä Kuurosokeiden Toimintakeskuksella käy suuri kuhina, kun lukuisat ihmiset kiertelevät pihapiiriä. Meneillään on Euroopan kuurosokeiden päivän yleisötilaisuus, jossa kuurosokeutta tehdään tunnetuksi monella tavalla.

Vieraat toivotti tervetulleeksi Suomen Kuurosokeat ry:n puheenjohtaja **Tuula Hartikainen**. Sen jälkeen koettiin juhlallinen hetki, kun Tampereen apulaispormestari **Johanna Loukaskorpi** avasi uuden Kansallisen kuurosokeusalan kirjaston. Ensimmäistä kertaa Toimintakeskuksella vieraillut Loukaskorpi antoi puheessaan tunnustusta yhdistykselle sen tekemästään työstä kuurosokeiden hyväksi. Lisäksi hän toi esille, että kirjasto on erityinen.

– Kirjastossa on ainutlaatuinen kuurosokeusalan materiaalipankki, joka sisältää mm. arvokasta historiallista materiaalia, täysin uutta tutkimustietoa kuurosokeusalasta ja kuurosokeiden itse kirjoittamaa kirjallisuutta, kuten runokirjoja.

Kirjaston avajaisten jälkeen oli kahvitilaisuuden vuoro VTS Ristontalolla. Ruokailutilat olivat täynnä väkeä.

Kahvin jälkeen oli tutustumista esittelypisteisiin omatoimisesti tai ryhmäkierroksilla, joita vetivät kuurosokeat vapaaehtoiset. Pisteillä jaettiin tietoa kuurosokeudesta ja lisäksi oli ohjelmallisia numeroita. Uskaliaimmat haastoivat hallitsevan kuurosokeiden shakkimestarin **Aarne Pirkolan**. Kaupassa oli esillä kuurosokeiden käsitöitä.

Osallistujia kahvitilaisuudessa.

ICT-koulutus esittelemässä matkapuhelimen apuvälineitä.

Musiikkiterapeutti **Russ Palmer** esitteli, kuinka musiikkia voi ottaa vastaan myös vibraation kautta. Hän oli koonnut musiikkihuoneeseen erilaisia värähtelyjä välittäviä esineitä, kuten ilma- ja jumppapallon. Musiikkia voi vastaanottaa myös käsillä liikuttelemalla niitä ilmassa.

Aistipuutarhassa oli tarjolla lämmintä yrttiteetä. Lisäksi leikkimielisessä tunnistelutehtävässä piti arvata, mitä suomalaisia kasviksia oli piilotettu pusseihin.

Kirjaston tiedotustyöntekijä **Eetu Seppänen** piti tapahtumaa hyvänä kuurosokeudesta tiedottamiseen.

– Avajaisista tuli hieno ja virallisen tuntuinen tapahtuma nauhan leikkauksineen ja puheineen. Oli hienoa, että apulaispormestari saatiin avaamaan kirjasto.

Viittomakielen tulkiksi opiskeleva **Vanessa Laitinen** oli nyt ensimmäistä kertaa mukana Toimintakeskuksella. Hän koki tapahtuman positiivisena ja sai käytännön näkemystä kuurosokeudesta. **Seija Holmila** osallistui musiikin vibraation kokemiseen. Esityksessä oli kolme kappaletta.

– Yksi nousi kauniisti rauhoittavana satuna päällimmäiseksi. Olisin jäänyt siihen "meren aalloille" keinumaan vaikka pidemmäksikin aikaa.

Kunniamaininta Ylelle

Palvelujohtaja Risto Hoikkanen (vas.), hallituksen puheenjohtaja Tuula Hartikainen ja huomionosoituksen vastaanottanut Ylen tuottaja Sarita Blomqvist.

Suomen Kuurosokeat ry muisti Euroopan kuurosokeiden päivänä 22.10. Yleä kunniamaininnalla sen arvokkaasta työstä. Yle on nostanut tänä vuonna uutisoinnissaan esille kuurosokeuden ja siihen liittyvät haasteet yhteiskunnassa. Lisäksi Ylen VR-teos Aarne on auttanut suurta yleisöä ymmärtämään kuurosokeutta paremmin.

Kunniamaininta jaettiin nyt toisen kerran. VR-teokseen voi tutustua sivuilla: yle.fi/Aarne. ■

Kysely kuljetuspalveluista

1.7.2018 Suomessa tuli voimaan uusi liikennepalvelulaki. Sen myötä taksien toimintaan tuli useita muutoksia. Liikenne- ja viestintäministeriö valmistelee lakiin muutosta ja sitä ennen ministeriö haluaa kuulla eri järjestöjä. Suomen Kuurosokeat ry:n oikeuksienvalvonnan työryhmä tulee tekemään lausunnon uuteen liikennepalvelulakiin kuurosokeiden näkökulmasta.

Sen vuoksi työryhmä järjestää kyselyn, jossa tiedustellaan taksin käyttöön liittyviä asioita 1.7.2018 jälkeen. Kysely liittyy vammaispalvelun (vpl) kautta myönnettyihin taksimatkoihin. Se ei liity terveydenhuollon Kela-kyytheihin, eli matkoihin sairaalaan tai terveyskeskukseen.

Vastata voi sähköisesti tai paperilomakkeella. Sähköinen linkki kyselyyn löytyy Suomen Kuurosokeat ry:n verkkosivuilta. Paperilomakkeita saa järjestön toimipisteistä, sekä palveluasiantuntijoilta, jotka tarvittaessa auttavat kyselyn täyttämisessä. Vastaaminen on mahdollista myös yhdistyksen syyskokouksessa.

Postitusosoite on Suomen Kuurosokeat ry, keskustoimisto, oikeuksienvalvonta, Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.

Vastausaika päättyy 7.1.2020. Mahdollisimman monen toivotaan vastaavan kyselyyn. ■

Postin kulussa viivästyksiä

Marraskuun Tuntosarvi-lehden mennessä painoon on menossa postin työntekijöiden lakko. Lakon johdosta Tuntosarvi ja muut Suomen Kuurosokeat ry:n loppuvuoden julkaisut saattavat viivästyä.

Sähköinen lehti on luettavissa normaaliin tapaan yhdistyksen verkkosivuilla www.kuurosokeat.fi. ■

Mullistavatko älyvaatteet tiedonsaannin?

Teksti: Russ Palmer ja Riitta Lahtinen
Kuva: Riitta Lahtinen

Osallistuimme SUITCEYES-nimisen EU-projektin konferenssiin Ruotsin Boråsissa. 3-vuotinen tutkimusprojekti alkoi vuonna 2018. Tutkijat haastattelivat kuurosokeita henkilöitä ja kysyivät, mitä tietoa he haluavat ympäristöstään. Projektin yhtenä tavoitteena on kehittää tietoa ympäristöstä välittäviä älyvaatteita ja apuvälineitä.

Kansainvälinen tutkimus

Projekti on kansainvälinen. Tutkijoita on seitsemästä EU-maasta: Ruotsista, Puolasta, Ranskasta, Hollannista, Kreikasta, Unkarista ja Englannista. Tutkijat edustavat yliopistoja, ammattikorkeakouluja ja tutkimuskeskuksia. Työryhmän tukena on ohjausryhmä, jonka jäseninä on kuurosokeita, kuurosokeusalan tutkijoita ja ammattilaisia eri kuurosokeiden järjestöistä.

Suomesta mukaan on kutsuttu meidät, musiikkiterapeutti ja ohjausryhmän jäsen **Russ Palmer** ja kosketusviestien tutkija KT, kommunikaatiopäällikkö **Riitta Lahtinen**. Tehtävämme on välittää haptiiseja, eli kosketusviestejä, ja opettaa tutkijoille hapteemeja. Lisäksi Russ testaa älyvaatteiden toimintaa.

Eri tutkimusryhmät kehittävät omaa osaansa älyvaatteista tai apuvälineistä. Niitä ovat muun muassa tekstiilit, sensorit, kamerat, värinäelementit ja ohjelmistot.

Värinätietoa ympäristöstä

Älyvaate voi olla esimerkiksi liivi, paita tai hame. Vaatteet ohjelmoidaan antamaan värinätietoa ympäristöstä kameran ja ohjelmiston avulla. Ohjelmistoon voidaan koodata esimerkiksi haptiiseja. Värinätietoa voidaan välittää yläselkään, olkavarteen tai molemmille alueille.

Älyvaatteilla tuetaan itsenäistä liikkumista ja orientaatiota keholta luettavista suunnista. Sosiaalisiin tilanteisiin on kehitetty älyvaateliiviä, jossa selän alueelle tuotetaan muun muassa sosiaalisia pikaviestejä ja ilmeitä. Selkään tuotettavien viestien pohjana on Suomessa tutkittu ja kehitetty sosiaalishaptinen kommunikaatio. Haptiisit tuotetaan yhdeksän tuntopisteen avulla.

Kokeilussa älyliivi

Teksti: Russ Palmer

Testasin konferenssin ohjausryhmän kokouksessa älyvaatteen toimivuutta. Minä ja ruotsalainen taktiilia viittomakieltä käyttävä **Linda Eriksson** kokeilimme hollantilaisen työryhmän kehittämää haptista liiviä.

Tunnistimme molemmat vaatteen antaman hätämerkin selässä. Värinäviesti tuntui selän alueella X-kirjaimen muotoisena.

Älyvaatteet ovat hyvä tuki itsenäiseen liikkumiseen, tilan hahmottamiseen tai ilmaisemaan muiden kasvojen ilmeitä. Ne eivät silti koskaan voi korvata toisen ihmisen kosketusta tai tietoa, joita tulkit tai avustajat voivat antaa.

Russ Palmer testaa ensimmäistä kuurosokeille suunniteltua värinäliiviä. Vaate antaa selkään hätämerkkiviestin. Liivi on rakennettu mustavalkoisesta ruudukosta. Värinäelementit näkyvät sen ulkopuolella.

SUITCEYES-projekti

EU-projektin tavoitteena on muun muassa parantaa kuurosokeiden kommunikaatiota, ympäristön hahmottamista ja tiedonsaantia. Osana projektia kehitetään tietoa ympäristöstä välittäviä älyvaatteita ja apuvälineitä.

Kesto: 01/2018–12/2020

Rahoitus: 2,4 milj. euroa, EU:n Horisontti 2020 tutkimus- ja innovaatio-ohjelma

Englanninkielinen esittelyvideo: https://suitceyes.eu/videos/

Lisätietoja: riitta.lahtinen@kuurosokeat.fi ■

Puhevammaisten tulkkauspalvelu

Teksti: Marianne Ojanen

Puhevammaisella henkilöllä tarkoitetaan henkilöä, joka ei pysty asioimaan, tuomaan esille omia mielipiteitään ja ajatuksiaan tai ottamaan vastaan tietoa puhutun kielen avulla. Puhevamma voi olla synnynnäinen, seurausta aivoverenkierron häiriöistä, onnettomuudesta tai sairaudesta.

Vuorovaikutuksesta ja osallistumisesta helpompaa

Tulkkauspalvelun tavoitteena on, että puhevammainen henkilö tulee kuulluksi ja ymmärretyksi. Lisäksi hänen osallisuuttaan ja vuorovaikutustaan muiden ihmisten kanssa voidaan tukea.

Tulkki mukauttaa keskustelukumppanin ilmaisut puhevammaisen henkilön ymmärtämään muotoon, joita ovat esimerkiksi selkokieli, tukiviittomat, kuvat, eleet, kirjoittaminen ja piirtäminen. Tulkin avulla voi toiseen ihmiseen yhteyden ottaminen ja osallistuminen olla helpompaa. Myös henkilön oma ilmaisu saa mahdollisuuden lisääntyä.

Tulkkia on mahdollista käyttää monenlaisissa tilanteissa, kuten esimerkiksi harrastuksissa ja asioimistilanteissa.

Oikeus tulkkauspalveluun perustuu lakiin

Oikeus tulkkauspalveluun perustuu lakiin vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelusta (1.9.2010). Lain tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön mahdollisuuksia toimia yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä.

Kela järjestää maksutonta vammaisten tulkkauspalvelua, joka on tarkoitettu Suomessa asuville vammaisille henkilöille.

Oikeus lakisääteiseen tulkkauspalveluun on puhevammaisella henkilöllä, joka pystyy ilmaisemaan omaa tahtoaan tulkkauksen avulla ja jolla on käytössään jokin toimiva kommunikointikeino. Niitä ovat esimerkiksi kuvat (kuvasymbolit, valokuvat), viittomat tai blisskieli. Kyseessä on graafinen kieli, jossa käsitteet ja kieliopilliset muodot ilmaistaan bliss-symboleilla. Ne muodostuvat muutamista geometrisistä peruskuvioista (kaaret ja pisteet).

Puhevammaisella henkilöllä on oikeus käyttää tulkkauspalvelua vähintään 180 tuntia vuodessa. Myös lisätunteja on mahdollista saada.

Keskustelua iPadin kommunikointisovelluksen avulla.

Kuva: Suomen Kuurosokeat ry.

Tulkkauspalvelun hakeminen

- Tulkkauspalvelua voi hakea Kelan verkkosivuilla: www.kela.fi/vammaisten-tulkkauspalvelu

- "Hae oikeutta" kohdassa täytetään vammaisen henkilö tulkkauspalveluhakemus TU 1 ja puhevammaisen asiakastietolomake TU 11.

- Mukaan liitetään asiantuntijalausunto, joka voi olla esimerkiksi puheterapeutin tai lääkärin laatima. Lausunnossa tulee ottaa kantaa tulkkauspalvelun tarpeeseen.

- Sivuilla voi täyttää ja tulostaa lomakkeet. Lomakkeita saa myös Kelan toimistoista.

Hakemus postitetaan osoitteeseen:

Kela, PL 10

00056 KELA ■

Vierailijaryhmä testaamassa haittalaseja.

Kommunikaatio kiinnosti apuvälinemessuilla

Teksti ja kuva: Jaakko Evonen

Perinteikkäät Apuvälinemessut järjestettiin 7.–9.11. Tampereella. Ensimmäinen tapahtumapäivä oli suunnattu ammattilaisille, kaksi muuta yleisölle. Järjestäjien mukaan tapahtumassa oli näytteilleasettajia yli 200 ja kävijöitäkin vieraili 12 000.

Messuilla jaettiin tietoa viimeisimmistä apuvälineuutuuksista ja eri järjestöjen toiminnasta. Liikuntamaassa oli esillä joukko liikuntalajeja.

Suomen Kuurosokeat ry:n osastolla suosituimmaksi tuotteiksi nousivat putkinäköä havainnollistavat haittalasit ja sormiaakkoskortit. Monia kiinnosti myös kuurosokeuteen liittyvät kysymykset, kuten kommunikaatio eri tilanteissa. Yleisö tutustui pistenäytön käyttöön **Santeri Grönlundin** johdolla.

Kokemusasiantuntijat **Anne Palo** ja **Aarne Pirkola** sekä järjestöohjaaja **Milla Lindh** kertoivat puhujalavalla kuurosokeiden elämästä. Palo piti myös pienen liikuntatuokion, johon moni yleisöstä osallistui.

Seuraavat Apuvälinemessut järjestetään 28.–30.10.2021 Tampereella.

Tallilla harjoitellaan yhdessä toimimista

Teksti: Heidi Häyrynen
Kuvat: Terhi Heikkilä

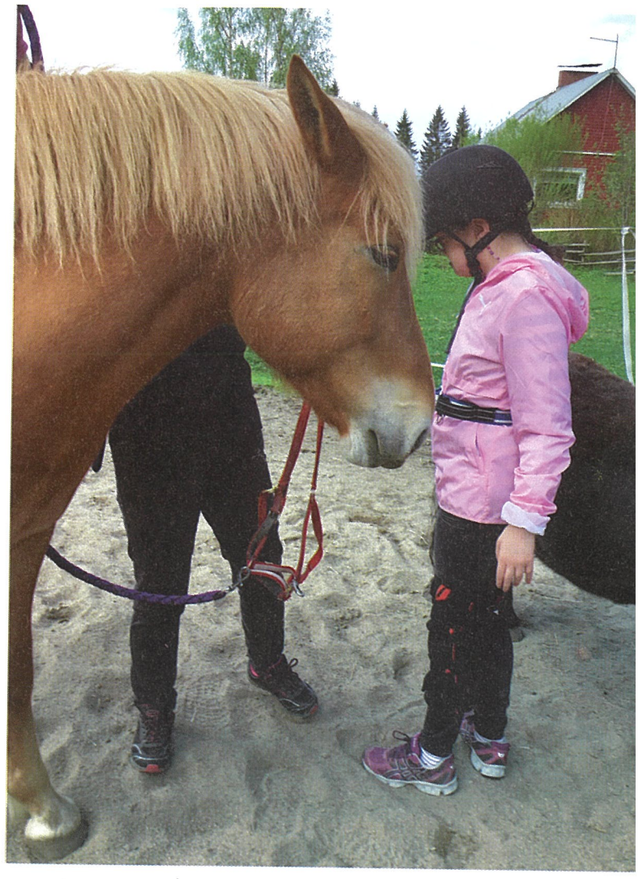
Mari Muhosen kesä ja syksy ovat sujuneet mukavan toiminnan parissa. Hän on on päässyt hoitamaan hevosia ja ratsastamaan Petäjävedellä Elämyksen ohjat -tallilla.

– Mari on tykännyt ratsastusreissuista kovasti. Hän palaa aktiivisena ja hymyilevänä kotiin ja on kontaktinhakuinen, äiti **Terhi Heikkilä** kertoo.

Sosiaalista kuntoutusta

Heikkilä on ollut tyttärensä mukana sosiaalipedagogisessa hevostoiminnassa. Se on sosiaalisen kuntoutuksen muoto, joka tähtää syrjäytymisen ehkäisyyn sekä hyvinvoinnin tukemiseen. Kuntoutus perustuu talliyhteisössä toimimiseen sekä ihmisen ja hevosen väliseen vuorovaikutukseen. Toimintaa vetää tehtävään kouluttautunut sosiaalipedagoginen hevostoimintaohjaaja. Myös hevoset ovat koulutettuja.

Heikkilä haki mukaan hevostoimintaan, sillä syntymästä asti kuurosokealla Marilla oli tarvetta toimintakyvyn ylläpitämiseen ja vahvistamiseen.

Sosiaalipedagoginen hevostoiminta on yksi kuntoutuksen muoto.

Arkeen haluttiin myös saada monipuolisia, toiminnallisia kokemuksia. Lisäksi tytär oli ollut jo pitkään kiinnostunut hevosista. Suomen Kuurosokeat ry:n myöntämän rahastoavustuksen turvin jakso toteutui.

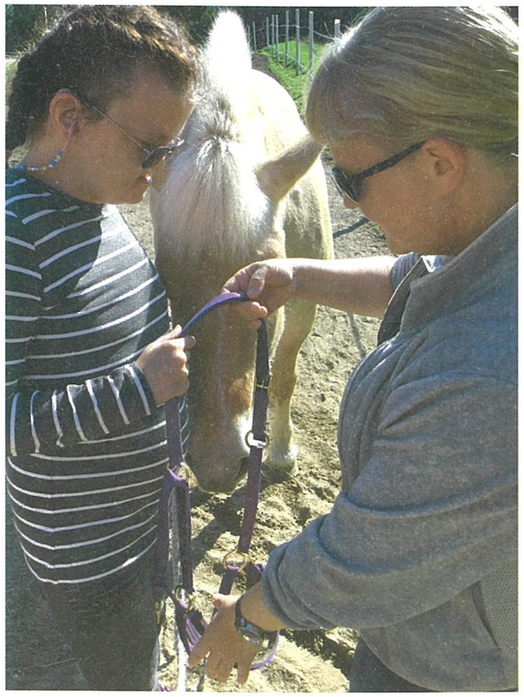
– Olen seurannut Marin elämää todella tiiviisti koko ajan. Tiedän, miten hän tykkää esimerkiksi ratsastamisesta. Hän pitää hevosen hajusta ja siitä elämästä, mitä siellä hevosmaailmassa on, äänistä ja kontaktista hevoseen, Heikkilä sanoo.

Talliympäristö aktivoi

Sosiaalipedagoginen hevostoiminta-jakso suunniteltiin Marin yksilöllisten tarpeiden mukaan. Jakson tavoitteiksi asetettiin oma-aloitteisuuden ja osallisuuden lisääminen. Lisäksi haluttiin saada moniaistillisia kokemuksia ja aktivoida näön käyttöä.

Terhi Heikkilä kertoo, että tytär on pitänyt kovasti hevosjaksosta. On ollut hienoa seurata hänen tekemistään ja iloisuuttaan. Mari on osallistunut tallilla monipuolisesti päivittäisiin askareihin, harjannut ja ruokkinut hevosia sekä laittanut niille varusteita ja ratsastanut.

Häntä on tuettu ohjauksessa siten, että hän on pystynyt toimimaan mahdollisimman itsenäisesti. Talliympäristö tarjosi myös hyvät puitteet liikkua, toimia ja käyttää näköä. Lisäksi se on tarjonnut monipuolisia astikokemuksia. Äitikin on ollut jaksoon tyytyväinen. Hevosharrastuksen on tarkoitus jatkua jakson loputtua jossakin muodossa.

Mari on osallistunut tallilla monipuolisesti toimintaan.

Rahastoista tukea

Suomen Kuurosokeat ry jakaa rahastoistaan avustuksia kuurosokeille ja kuulonäkövammaisille. Avustuksia myönnetään esimerkiksi lasten ja nuorten harrastustoimintaan, tapahtumien matka- ja osallistumiskustannuksiin sekä kodin hankintoihin tilapäisessä rahantarpeessa. Avustuksiin on jatkuva haku.

Hakemukseen tulee kirjoittaa hakijan nimi, osoite, avustuksen käyttötarkoitus, perustelut, kokonaiskustannukset, anottava rahamäärä sekä päiväys ja allekirjoitus. Hakemukset lähetetään yhdistykselle sähköpostitse: rahastohakemukset@kuurosokeat.fi tai postitse: Suomen Kuurosokeat ry/Rahastohakemukset, Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere. ■

Nuorten tapahtumassa kohtaamisia, kokemuksia ja mysteeriohjelmaa

Teksti: Johanna Rytkönen
Kuva: Susanna Viikin kotiarkisto

Osallistuin Suomen Kuurosokeat ry:n järjestämään nuorten viikonlopputapaamiseen 11.-13.10. Jyväskylässä, Hotelli Alexandrassa. Tällaisessa vertaistapaamisessa, tuossa samassa hotellissa olin viime syksynäkin.

Osa osallistujista oli minulle ennestään tuttuja, mutta tutustuin myös muutamaan uuteen kuulonäkövammaiseen nuoreen. Tapaamisen järjestäjinä toimi kolme Suomen Kuurosokeat ry:n nuorten toiminnasta vastaavaa henkilöä.

Ohjelma alkoi perjantai-iltana majoittumisella hotellihuoneisiin, jonka jälkeen oli yhteinen aloitustilaisuus. Tutustuimme toisiimme, ja saimme lisää tietoa viikonlopun ohjelmasta.

Tilaisuuden jälkeen lähdimme lähistöllä sijaitsevaan Mysteeriin kokeilemaan pakohuonepeliä. Pakohuoneita oli kolme erilaista, joten muodostimme kolme joukkuetta. Yksi niistä onnistui suorittamaan tehtävän loppuun.

Luentoja identiteetistä ja elämäntarinoista

Lauantai-aamupäivän ohjelmassa oli viittomakielen tutkijan, **Juhana Salosen** luento identiteetistä ja menestyksestä viittomakielellä. Hän kertoi meille oman elämäntarinansa, josta hän on kirjoittanut myös kirjan "*Viiton – olen olemassa*". Salosen vierailun jälkeen meillä oli buffetlounas hotellin ravintolassa.

Iltapäivällä oli vuorossa **Sanna Paasosen** elämäntarina-aiheinen keskusteluluento. Jokainen meistä sai kertoa elämästään 10-vuotiaana sekä tämänhetkisestä elämästään. Lisäksi pohdimme myös, mitkä lapsuuden tapahtumat ovat saattaneet vaikuttaa nykyiseen elämäntilanteeseen. Lopuksi teimme katsauksen tulevaisuuteen, ja kerroimme omista unelmistamme. Illalla kävimme kaikki yhdessä omakustanteisesti syömässä läheisessä Taikuri-ravintolassa. Osa porukasta lähti vielä kaupungille jatkamaan illanviettoa.

Vauhtia joogasta

Sunnuntaiaamuna suuntasimme Ready Seat Pole -tanssi- ja joogakouluun harjoittelemaan ilmajoogaa. Teimme joogaliikkeitä sekä matolla istuen että katosta roikkuvien silkkikankaiden varassa. Palattuamme hotelliin päätimme viikonlopputapaamisen palautekeskustelulla. Lopuksi oli lounas hotellin ravintolassa.

Mielestäni viikonloppu oli oikein mukava ja sisällöltään monipuolinen. Pakohuone ja ilmajooga olivat minulle ihan uusia kokemuksia, eivätkä ne olleetkaan niin pelottavia kuin luulin. Myös luentojen aiheet olivat mielenkiintoisia, ja erityisesti pidin elämäntarina-aiheesta, koska olen itsekin suunnitellut oman elämäntarinani kirjoittamista. Lisäksi saimme Sanna Paasosen luennolla pidettyjen ryhmäkeskustelujen myötä tutustua toisiimme paremmin. Juhana Salosen kertomus oman identiteettinsä löytämisestä oli myös kiinnostava, ja olen ajatellut lukea hänen kirjansa.

Viikonlopun aikana oli mielestäni edelliseen tapaamiseen verrattuna enemmän yhdessäoloa ja yhteistä kommunikointia. Oli mukava käydä esimerkiksi porukalla ravintolassa, ja sen jälkeen jatkaa illanviettoa pienemmissä ryhmissä. Jään innolla odottamaan tulevia vertaistapaamisia, ja ajattelin jatkossa osallistua enemmänkin Suomen Kuurosokeat ry:n toimintaan. ■

Nuorten tapahtuman osallistujia.

Ruotsin kuurosokeiden nuorten yhdistys 25 vuotta

Teksti: Mika Riikonen ja Aarne Pirkola
Kuva: Aarne Pirkolan kotialbumi

Olimme Suomen Kuurosokeat ry:n nuorisotoimikunnan lähettämät edustajat Ruotsin nuorten kuurosokeiden yhdistyksen (Dövblind Ungdom, DBU) 25-vuotisjuhlassa Tukholmassa syyskuussa.

Saavuimme perjantaina 6.9. aamulla yhdeksän aikaan Arlandan lentokentälle, josta jatkoimme matkaamme lentokenttäbussilla kohti Tukholman keskustaa. Osallistujien kokoontuminen oli iltapäivällä puoli neljä, joten meillä oli reilusti odotusaikaa, ja kävimme ihailemassa Tukholmaa. Iltapäivällä tapasimme DBU:n hallituksen jäsenet **Sofia Nilssonin** ja **Karoline Degertfeldtin** keskusrautatieasemalla Ringenilla. Siirryimme Quality Globen Hotel-hotellille kirjautumaan. Saimme kahden hengen huoneen. Sofian ohjaamana kävelimme sitten hotellilta Kuurojen talolle.

Sofia toivotti kaikki tervetulleeksi viettämään DBU:n 25-vuotisjuhlaa. Ohjelmassa oli jutustelua ruotsalaisten ystävien ja vanhojen tuttujen kanssa sekä kakkukilpailu. Parhaan kakun koristellut joukkue palkittiin. Sen jälkeen ilta oli vapaa. Tutustuimme uusiin ihmisiin ja keskustelimme DBU:n johtokunnan jäsenten kanssa.

Lauantaina 7.9. kokoonnuimme Sergelin torilla. Ohjelmassa oli pistejahti. Meidän piti kerätä mahdollisimman paljon pisteitä sekä ottaa kuvia ja videoita Tukholman tunnetuista nähtävyyksistä, rakennuksista ja paikoista. Osallistujat jaettiin neljään ryhmään. Jokaisessa ryhmässä oli vähintään yksi Tukholmassa asuva, joka tunsi paikat. Oli oikein kivaa liikkua rasti rastilta ja samalla tutustua uusiin nähtävyyksiin.

Lounaan jälkeen menimme karting-radalle. Siellä oli yksi kaksipaikkainen mikro-auto, jolla kuurosokeat saivat huristella tulkin ohjaamana. Osallistujat näyttivät tykkäävän karting-ajelusta. Ensin oli harjoitukset, sitten aika-ajot ja kilpailu. Valitettavasti kisat jouduttiin jättämään väliin, koska aikaa ei ollut riittävästi.

Illan juhlan teemana oli 1990-luku. Lähes kaikilla nuorilla oli upeat

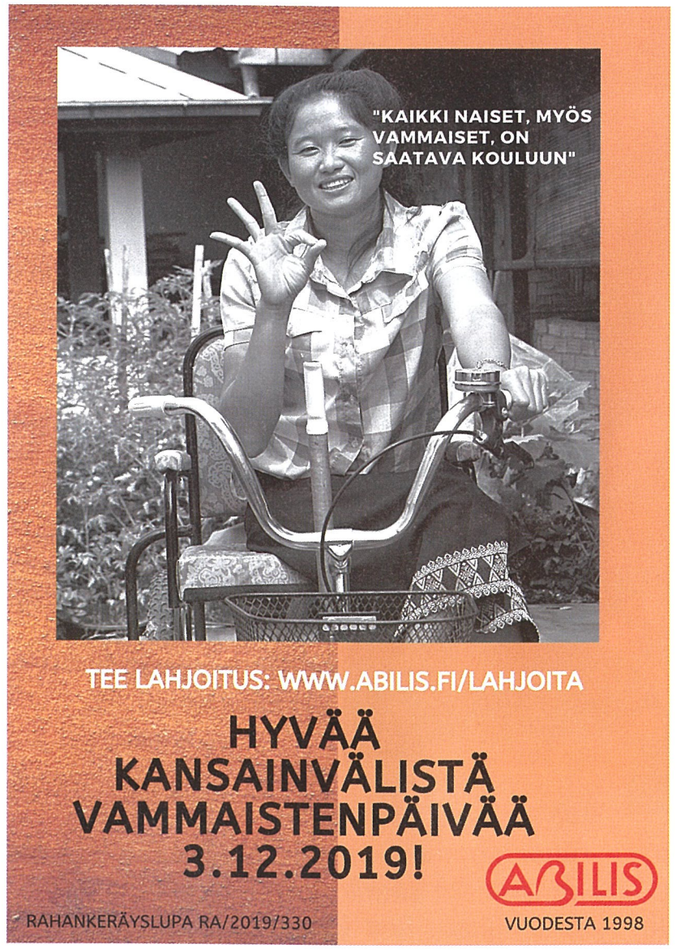
Ruotsin kuurosokeiden nuorten yhdistys juhlatunnelmassa.

Mukana olivat Suomen edustajat Mika Riikonen (ylärivissä toinen vasemmalta) ja Aarne Pirkola (ylärivissä toinen oikealta).

ysärivaatteet päällä. Kuurojen talolla oli teeman mukaisia koristeita ja herkkuja. Pukukilpailussa voiton vei eräs banaaniin ja yöpukuun pukeutunut nuori ruotsalainen mies. Ohjelmassa oli myös tietokisa ja tuolileikki. Lopuksi otettiin yhteiskuvat ja oli vapaata seurustelua.

Sunnuntaina 8.9. oli virallinen 25-vuotisjuhla. Kuurojen talossa oli avoin päivä kaikille kiinnostuneille. Valkokankaalla näytettiin valokuvia yhdistyksestä 25 vuoden ajalta. Juhlavieraat olivat DBU:n entisiä, aktiivisia jäseniä ja yhteistyöjärjestöjen edustajia. Puheenjohtaja **Sophie Pettersson** piti juhlapuheen. Sen jälkeen ojensimme lahjan ja onnittelukortin puheenjohtajalle sekä söimme kakkua.

Teresa Lindberg esitti lavalla elämäntarinansa yleisölle. Hän kertoi näkövammastaan ja sen vaikutuksesta elämäänsä. Hän on ollut aktiivinen osallistuja DBU:n erilaisissa tapahtumissa päiväkoti-iästä lähtien. Hän kävi kuurojen lukion Örebrossä. Muutama henkilö kertoi mukavia muistoja ja hauskoja juttuja esimerkiksi kesäleireistä. Juhlatilaisuuden jälkeen söimme lounasta ja oli vapaata seurustelua. Sitten hyvästelimme toisemme ja lähdimme kotimatkalle. ■

Shakin harjoitusturnauksen tulokset

Kuurosokeiden shakin harjoitusturnaus käytiin 25.–27.10. Kuurosokeiden Toimintakeskuksella. Tulokset:

1. Aarne Pirkola 5 pistettä

2. Ari Suutarla 4,5 pistettä

3. Ville Mäki 3,5 pistettä

4. Kyösti Ylkänen 2 pistettä (vertailupisteet 3,5)

5. Kauko Ronkainen 2 pistettä (vertailupisteet 3)

6. Seppo Kamppinen 1,5 pistettä (vertailupisteet 1,75)

7. Santeri Grönlund 1,5 pistettä (vertailupisteet 1)

8. Samuli Kujanpää 0 pistettä ■

Tietovisa

1. Kuka näytteli Donna-sarjan pääroolin?

2. Kuka kuuro näyttelijä esiintyi Sanaton rakkaus -elokuvassa?

3. Minä vuonna Signmark osallistui euroviisukarsintoihin?

4. Mikä on television vanha nimitys?

5. Mistä sanoista sana televisio tulee?

Vastaukset s. 23 ■

Kuurosokeiden kerhot

Satakunta

Vuoden viimeinen kerho vietetään pikkujoulun merkeissä 11.12. klo 12–15 Hotelli Rantakartanossa. Osoite Isojoenrannantie 58, Pori. Ilmoita tulostasi 27.11. mennessä. Kerro myös, onko mukanasi tulkki, ja ruokavaliosi pikkujoulun tarjoiluja varten. Toivon kerholaisilta ohjelmaa pikkujouluumme. Lisätiedot: puh. 0400 532 413 tai saini.lepisto@gmail.com.

Oulun kerho

Seuraava kerho ti 17.12.2019. Huom! Klo 17.30–20 keilailua yhdessä Heinäpään keilahallilla. Osoite Isokatu 97, Oulu. Ilmoita tulostasi Leilalle viimeistään 9.12. mennessä: tekstiviestit 050 5540 2526 tai rytimaa.leila@outlook.com

Koulutukset

Kommunikaatiopalvelut

Järjestämme kevään 2020 aikana HUMAKin tulkkiopiskelijoiden kanssa yhteistyössä koulutuspäiviä ja työpajoja. Kutsumme teidät mukaan opiskelijoiden työpareiksi. Näin voit jakaa oman kokemuksesi ja samalla voimme yhdessä oppia sekä kehittää toimintaamme. Tammikuun koulutuksien päivät ja aiheet ovat:

Opastus 1. Torstai 16.1. klo 9–11. Perusteet, opastusote, yhteiset opastusviestit ja ohjaavan käden käyttö.

Opastus 2. Torstai 23.1. klo 9–11. Harjoitellaan ovissa ja portaissa sujuvaa kulkemista.

Tapaaminen Iiriksessä Suomen Kuurosokeat ry Helsingin aluetoimistolla 4. kerroksessa. Marjaniementie 74. Ei yleistulkkausta. Kouluttajina Suomen Kuurosokeat ry:n kommunikaatiopäällikkö, KT Riitta Lahtinen, ja kommunikaatiotyöntekijä Sanna Nuutinen. Ilmoittautuminen 9.1.2020 mennessä ja lisätiedot: sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi tai tekstiviestit 044 738 0191.

Helsingin viriketoiminta

Harrastepiiri: piparipaja

Tiistai 3.12. kello 10.00–16.00 Iiris, Helsingin aluetoimisto, 4. kerros. Marjaniementie 74. Saamme vieraan, joka tulee kertomaan meille piparkakkutalon tekemisestä ja sen perinteistä. Ruokailun jälkeen yhteisöllinen

taideteos ja piparkakkukylä. Se esitellään ke 11.12. joulukahvien yhteydessä. Pajan omavastuuosuus 12 e/henkilö, sisältäen ohjauksen, valmiit osat, koristeet ja liimaustarvikkeet sekä maistiaiset kahvin kanssa. Maksetaan käteisellä paikan päällä Sannalle. Valmiin työn voi ottaa mukaan kotiin ke 11.12. kello 15.00 jälkeen. Ruokailu omakustanteisesti ravintolassa tai eväät. Ei yleistulkkausta. Tilaa tarvittaessa oma tulkki. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ti 26.11.

Kommunikaatiopiiri: joulupolkua ja tonttuja etsimään

Keskiviikko 4.12. kello 12–16 Iiris, Helsingin aluetoimisto. Toiminnallinen joulupolku ja yhteistä tekemistä. Kahvitarjoilu joulutorttuineen (1 e). Ei yleistulkkausta. Tilaa tarvittaessa oma tulkki. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ke 27.11.

Joulu- ja läksiäiskahvit

Ke 11.12. klo 12–15 Iiris, Helsingin aluetoimisto. Järjestöjohtaja Kai Leinosen ja ICT-asiantuntija Mariano Mineon läksiäiset. Mukavaa yhdessä oloa, joulutunnelmaa ja jouluista tarjoilua. Ei yleistulkkausta. Tilaa tarvittaessa oma tulkki. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ke 4.12.

Kuntopiiri

To 12.12. ja 18.12. (vuoden viimeinen) klo 13–16 Iiris, 2. kerros. Vetäjänä Jaana Marttila. Kuntoharjoittelua, vesijumppaa, uintia ja saunomista. Paikalla kaksi yleistulkkia. Oma pyyhe mukaan. Kuntopiiri jatkuu 16.1.2020 alkaen torstaisin kello 13-16.

Erilainen pikkujoulu mökillä

La 14.12. klo 12–20 Keimola. Kokoontuminen Keimolan Kaiun majalla. Kirkantie 15, Vantaa.

Ohjelmassa mm. ulkoilua, yhdessäoloa, grillailua ja saunomista. Luvassa esim. tanssia, laulamista sekä arpajaisia (2 e). Varaa käteistä rahaa mukaan. Pikkujoulun omavastuuosuus 10e / henkilö. Maksu käteisellä Anitalle paikan päällä. Ota mukaan pikkujoulumieltä, tonttulakki ja nimetön joululahja sekä oma pyyhe. Kukin huolehtii omat ruoat / eväät. Virketoiminta tarjoaa kahvia, teetä, glögiä, pipareita, joulutorttuja ja jotakin hyvää makeaa. Mukana induktio, varalta myös ylimääräiset valaisimet. Ei yleistulkkausta. Tilaa tarvittaessa oma tulkki mukaan.

Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ke 4.12. Myös tieto erikoisruokavalioista ja onko mukanasi tulkki/avustaja.

Unkarilainen ravintola Pannonia

Ke 18.12. klo 16–20, Runeberginkatu 60, Helsinki. Ruokailut ym. omakustanteisia. Ei yleistulkkausta. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ke 11.12.

Sekalaista

Joulukuun Tuntosarvi-lehti

Ilmoitukset viimeistään 2.12. klo 12 mennessä: viestinta@kuurosokeat.fi

Avoimet ovet

Tervetuloa tutustumaan Suomen Kuurosokeat ry:n toimistotiloihin Mataraan ke 18.12. klo 10–17, Matarankatu 4, 3. krs, Jyväskylä. Glögi- ja piparitarjoilu.

Ilmoittautumiset Liisa Romolle: 040 750 2826 tai liisa.romo@kuurosokeat.fi.

Tietovisan vastaukset

1. Alina Tomnikov
2. Marlee Matlin
3. Vuonna 2009
4. Näköradio
5. Tele tulee kreikasta ja tarkoittaa kaukana, visio tulee latinasta ja tarkoittaa näkemistä.

Tule tutustumaan toimintaamme

Tervetuloa Tampereelle Kuurosokeiden Toimintakeskukselle tutustumaan, kurssille tai asumaan! Lisätietoja palvelujohtaja Risto Hoikkaselta: risto.hoikkanen@kuurosokeat.fi ja puh. 040 566 1371. ■

